

A MÁV Szimfonikus zenekar jövője – a jövő MÁV Szimfonikus Zenekara Daniel Boicoval

A nagy sikerrel lezajlott kéthetes Japán-turnéról május 31-én hazaérkezett MÁV Szimfonikus Zenekar új művészeti vezetővel – aki az együttes vezető karmestere lesz – indítja következő szezonját. Csaba Pétertől az izraeli születésű Daniel Boico veszi át az együttes művészeti vezetését. Vele beszélgettünk az elképzeléseiről, terveiről.

■ *Hány koncertje lesz a zenekarral a 2019/2020-as évadban?*

– Relatív sok, minimum tizenkettő! Ezeknek az alkalmaknak az ismétlődő koncertjein szintén én tervezek vezényelni. Mivel még egy-két hete is bővítettük ily módon a feladataimat, előfordulhat, hogy még több közös programunk lesz. Majd jövőre kiderül, hol állunk meg. Az az elgondolás e mögött az, hogy a zenekar teljes közönségének bemutatkozhasassak, megismerhessenek; így biztosan vezényelek majd a Zeneakadémia Nagytermében, a Művészetek Palotájában és az Olasz Intézetben. Ha jól tudom, a nyitókoncerteket mindenhol én dirigálok majd. Szerencsém van, mert egy olyan kiváló kvalitásokkal rendelkező együtteshez kerülök a jövő évadtól, amely országszerte ismert, nem csupán a koncertlátogatók körében, hiszen a MÁV elnevezéssel már mindenki találkozott, aki Magyarországon él. A név kötelez, misszióink, hogy növeljük az ismertségünket országszerte. Legyünk annyira láthatók és megismerhetők, amennyire csak lehetséges – a fővárosban és vidéken is, akár a koncerttermekben, akár azokon kívül. Jó lenne, ha lenne saját koncerttermünk, de ez a jövő zenéje.

■ *A saját koncertterem már konkrét terv?*

– Nem, ez még csak álom, de már szóba került. Keményen dolgozom majd, hogy megvalósulhasson, hiszen ez a zenekar megérdemelne egy saját otthont, egy olyan helyet, ahol létbiztonságban, megfelelő körülmények között, a zenészek kizárólag a hivatásukkal foglalkozhatnának, és nem kellene aggódnuk semmi egyéb miatt. Nagyon tetszik, hogy az együttes igazán benne van Budapest zenei szövetében, és érzem a szeretetet, amit a tagok sugároznak a közönség felé, és fordítva, ami a közönségből árad a muzikusok felé. A másik álmom, hogy a zenekar nemzetközi profilját fejlesszük. Tudom, hogy nemrég tértek vissza egy hosszú, sikeres turnéról, Japánból. De ezt tovább kell vinni és bővíteni, ahogy csak tudjuk. Feladatunk lesz még, hogy a művészeti vezetéssel karöltve kitaláljunk új koncertsorozatokat, kreatív eseményeket, és felelősségteljesen döntsünk el, hogy milyen szílistákat és karmestereket hívunk meg ezekre az alkalmakra.

■ *Ez azt jelenti, hogy szeretné megváltoztatni a koncertsorozatok jelenlegi struktúráját?*

– Első körben nem, hiszen először meg kell ismernem a közönségünket. Hiszem, hogy a zene nem csak a kultúra fenntartásáért, hanem magáért a zenéért fontos. Fontos a szórakoztatás, amit manapság sokszor hajlamosak vagyunk elfelejteni. De ha mégis szem előtt tartjuk, akkor előbb fel kell térképeznünk, hogy pontosan kiket szolgálunk. Milyen ízléssel bírnak ezek az emberek, mit szeretnek, mit nem, és mi az, amit már első hallásra is értékelni tudnak. Mikor mennek ki „ez egy kellemes meglepetés volt” érzéssel a koncertteremből. Nagyon fontos ezt előidézni, hiszen ha sokszor érzik, akkor idővel ki tud fejlődni bennük a bizalom irántunk. Amikor legközelebb eljönnek a koncertünkre, és egy számukra ismeretlen név vagy darab szerepel a repertoáron, akkor is tudni fogják, hogy nagy valószínűséggel tetszeni fog nekik, mert az igényeik szerint lett megalkotva a műsor. Nem szabad elidegenítenünk senkit egy-egy kevésbé szerencsés választással, de bátornak és sokszínűnek kell maradnunk. Nagy vonalakban ez a filozófiám.

■ *Azok alapján, amiket eddig elmondott, úgy érzem, hogy sok mindenben egyetértés lehet Ön és a zenekar ügyvezető igazgatója, Lendvai György között.*

– Igen, én is úgy érzem, hogy egy platformon vagyunk, amióta csak elkezdtünk ezekről a dolgokról beszélgetni. Hiszek abban, hogy az emberek között meg lehet érezni azt a pozitív rezgést, ami jelzi, hogy a dolgok a jó irányba fognak haladni. Vele ezt éreztem a kezdetektől. Persze sokszor javasol olyasmit, amivel először nem értek teljesen egyet, vagy még nem gondolkoztam az ő aspektusában az adott kérdéstről. Ilyenkor belegondolok, hogy miért javasolta, mi lehet mögötte a logika. Ő sokkal jobban ismeri a zenekart, mint én, és tudom, hogy mindent valamilyen megfontolásból, tapasztalás alapján mond. Azt hiszem, amikor én mondok valamit, ő is ugyanezt teszi. Mindkettőnkben megvan a kíváncsiság és a nyitottság az új irányok felé, nem szeretnénk ragaszkodni a berögzödésekhez. Szélesre akarjuk tárni az ajtót a közönségünk előtt, hadd jöjjenek be és hadd fedezzék fel azt a szeletet, amit csak mi tudunk nyújtani számukra a klasszikus zene világából.

FOTÓ: STEIRER MÁRTON

■ *Mit ért az ajtó kinyitása alatt?*

Nem szabad ezt úgy felfogni, hogy az ajtót mindenáron muszáj kinyitni. Számomra az a jó értelmezés, hogy érdeklődőnek, befogadónak és nyitottnak kell lenni azok iránt a hullámok iránt, amiket a közönségünk sugároz. Ha nyitva hagyjuk ezt a csatornát, be tudunk nekik mutatni olyan darabokat is, melyeket korábban nem ismertek, de például én nagyon szeretem őket. Ha nagyon szeretek valamit, arra van indokom, hogy miért. És ha valaki megkérdezi, el tudom mondani neki részletesen, átadva azt a szenvedélyt, amit a mű iránt érzek. Őszinte érzésekkel és a kölcsönös kommunikációval tudom azt elérni, hogy az emberek elkezdjenek érdeklődni és felfedezzék azokat a pontokat, amelyeket ők tartanak élvezetesnek.

Manapság sokszor kerül bélyeg az egyes csoportokra a zenei berkeken belül. Ha túl sok modern vagy kortárs darabot tűzöl műsorra, te leszel a „modern zenekar”, ha pedig csak Mozartot és Haydnt, akkor egy idő után csak úgy emlegetnek majd, hogy „a begyöpösödött, unalmas, klasszikus társaság”. Annyira rossz ez a hozzáállás! A zene az zene, és ha élvezed, akkor élvezed. Ennél nem bonyolultabb a képlet. Nem kötelező mindenkinek ugyanazt szeretni.

■ *Mit gondol, mi az átlagéletkora a zenekar jelenlegi közönségének?*

– Az Olasz Intézetben kifejezetten az idősebb generáció képviselőit láttam, a Zeneakadémián meglepő módon egészen sok fiatal, gyerekeket is – nem tudom, mennyire volt ez egyedi eset. A Művészetek Palotájában

pedig ennek a kettőnek a kombinációját, kevesebb gyereket, több felnőttet.

■ *Kell változtatni ezen az arányon? Több gyereket és fiatalot szeretne látni a koncerteken?*

– Mindenkinek más a felfogása arról, hogyan kell megvalósulnia a gyerekek klasszikus zenei nevelésének. Az enyém az, hogy a fiatal felnőttekkel és az idősebb generációkkal kell olyan erős kapcsolatot létrehozunk, hogy gyermekeiket is magukkal hozzák a koncertekre. A gyerekek ugyanis sosem egyedül járnak ilyen eseményekre, vagy a szülők, vagy a nagyszülők hozzák őket. Azt kell elérnünk, hogy ők a szórakozás és művelődés ideális elegyét tapasztalják meg nálunk, ami alapján koncertjeinket megfelelőnek ítélik meg fiatal családtagjaik, ismerőseik számára is. Közösséget kell létrehozunk, amiben mindenkinek megvan a maga helye. Tehát a „hogyan vonzzuk be a gyerekeket a klasszikus zenei koncertekre” kérdésre az a válaszom, hogy mindenekelőtt a szüleiket, leendő szüleiket kell bevonzanunk, akik majd őszinte megfontolásból magukkal hozzák gyermekeiket is.

■ *A fiatal felnőttek érdeklődését a legnehezebb felkelteni. Sokuk egész nap dolgozik, estére, mire hazakerülnek, elfáradnak. Arról nem beszélve, hogy mennyi információ éri el őket, százféle programból választhatnak minden nap. Kell lennie valami plusznak, ami megragadja őket.*

– Igen, ez igaz. Ha „kívülálló” lennék, aki sosem (vagy alig) találkozott életében klasszikus zenével, nem

biztos, hogy magamtól elmennék akár egy koncertre is. „Emberek régi hangszereken játszanak elavult, sokszor több száz éves zenét. Kinek kell ez?” – gondolhatja a felszínes szemlélő. Ha nem adják meg maguknak az esélyt, hogy megismerkedjenek ezzel a világgal, akkor talán örökre ez marad a véleményük. Ezért kell olyan programot kínálnunk, ahol karizmatikus egyéniségek átadják a lelkesedésüket a fiataloknak, olyan stílusú klasszikus zenét bemutatva, amit ez a generáció igényel. A probléma az, hogy a koncerttermekben a közönség el van választva a zenészekről, akik így nem kerülhetnek igazán élő kapcsolatba a hallgatósággal. Az új koncertlátogatók nem értik, hogy miért van ez így és mire jó – végig csendben kell ülni, nem ehetnek, nem ihatnak, nem énekelhetnek és nem illik megosztani észrevételeiket a mellettük ülőkkel. Én mindig, mindenhol azt mondom, hogy nyugodtan jöjjenek oda hozzám beszélgetni vagy akár csak köszönni a koncert után! Nyitott vagyok, ismerjenek meg és kérdezzenek bátran! Akár tőlem, akár a vállalkozó szellemű zenészekről. Azt akarom, hogy a zenekar bevezesse ezt a kultúrát. A közönség ne csak a hallgatóságunk legyen, hanem idővel a barátaink közé tartozzanak, akik újonnan kialakult személyes motiváltságuk miatt eljönnek a legközelebbi hangversenyre is.

■ Sokat lesz majd Budapesten?

– Terveim szerint igen, a lehető legtöbbet, ugyanis nem csak zenei oldalról, de pénzügyileg is szeretném segíteni, fejleszteni az együtttest, ehhez pedig szükséges a személyes jelenlétem. Ez abszolút nem okoz gondot, hiszen Szentpéterváron tanultam, így az európai városok atmoszférájához, építészeti stílusához és az ételekhez is szokva vagyok. Nagy vonalakban megismertem, hogyan működik Magyarországon a zenekarok támogatásának rendszere, és úgy gondolom, hogy ki kell egyensúlyoznunk az aránytalanságokat. Úgy érzem, hogy a MÁV Szimfonikus Zenekar sokkal többet érdemel annál, mint amennyit kvalitásaihoz mértén jelenleg kap. Már az első közös próbánkon megfogott az a hozzáállás és minőség, ahogyan zenélnek. Aktívan követik a dirigálásomat, amitől úgy érzem, hogy a pálcámnak szinte különleges ereje lesz. Sok zenekarnál voltam már, nagyon híreseknél is, ezt a fajta rugalmasságot és zenei kifejezőerőt mégsem tapasztaltam még sehol. Szerintem nem csak én gondolom így, hanem az itt dolgozók és a közönségünk is. A fejlődés számomra az első, és mikor itt leszek, nagyon keményen fogok küzdeni, hogy megvalósuljanak az álmaink!

Hörömpöli Anna

„Nem kell félni, folytatjuk a koncertet!”

A MÁV Szimfonikus Zenekar háza táján mindig történik valami érdekes. Nemrég érkeztek haza Japánból, bejelentették, hogy új művészeti vezető érkezik hozzájuk, és mivel a zenekar jövőre ünnepli 75. születésnapját, különleges évadot terveznek. Mindezekről Lendvai Györggyel, a zenekar ügyvezető igazgatójával beszélgettünk.

■ *A MÁV Szimfonikus Zenekar májusban két hetet Japánban töltött. Mi volt az utazás apropója?*

– A Japán-turnét 4-5 évvel ezelőtt kezdtük el szervezni, Ingrid Fujiko Hemming zongoraművésznő hozott össze bennünket a Tempo Primo ügynökséggel. 2019-ben ünnepeljük a 150. évfordulóját annak, hogy Japán és az Osztrák-Magyar Monarchia aláírta a barátsági, kereskedelmi és hajózási egyezményt. Ugyan a Monarchia már a múlté, de az elmúlt 150 évben Japán és Magyarország szoros kapcsolatokat épített ki számos területen, többek között a kultúra szférájában. Mire ez a turné „megérett”, addigra pont ebbe a jeles évbe érkeztünk. Először itthon, a Művészetek Palotájában volt egy nagy ünnepi hangversenyünk május 16-án, majd ugyanezt a műsort adtuk elő a Suntory Hallban is, Tokióban. A Külügyminisztérium is becsatlakozott a projektbe, és meg támogatták a Tempo Primot azzal, hogy kifizették a te-

rem bérlését. Az itthoni koncertre eljött a japán nagykövet, a kinti előadást pedig megtisztelte jelenlétével a japán császári herceg. Talán ez volt a turné legemlékezetesebb állomása. Összesen 14 napot töltöttünk utazással és 9 koncertet adtunk. Egyik szólistánk Kaneko Miyuji Attila zongoraművész volt, aki 6 éves korában költözött Magyarországra anyai nagyszüleihez – ők tanították magyar nyelvre és a zene szeretetére. A másik pedig Kobayashi Ayano, Kobayashi Ken-ichiro mester lánya volt, aki szintén zongoraművész. A turné során egyetlen szabadnapunk volt, ezt Kyotóban töltöttük. Mindegyik koncertteremben különleges élmény volt játszani, mert nemcsak szépek, de a technikai adottságaik is elképesztően jók. Az összesben azt lehet érezni, hogy a terem reagál és rezonál arra, amit a zenészek csinálnak. Utaztunk Sinkanszennel (japán vasúthálózat) is, háromszázal. Vasúti zenekar vagyunk, nem hagyhattuk ki.